

FŐVÁROSI PEDAGÓGIAI NAPOK

Raportóri beszámoló

2007. február 7.

SZAKKÉPZÉSI FÓRUM

2007. január 30.

1. „Globalizáció és identitás” Leonardo projekt produktumainak bemutatása

Előadók: Bernáth Lászlóné – projektkoordinátor

Baranyai Anita – szaktanácsadó, a nemzetközi joganyag társszerkesztője

2. Az OKJ-ból következő iskolai feladatok. A központi program iskolai adaptálása

Előadó: Kerégyártó László – NSZFI szakértő

Bevezetésként Bernáth Lászlóné a Leonardo programot mutatta be, röviden visszatérve az előzményekre.

1966-ban adott lehetőséget a brüsszeli támogatású Leonardo program Magyarországnak, mint uniós tagjelölt országnak a csatlakozásra.

A Hunfalvy szakközépiskola megragadva az alkalmat pályázott, de nem került a nyertes pályázók közé. A brüsszeli bíráló a megkeresésre elmondta – nagyon figyelemreméltó indokát- hogy a pályázat értelmét a pályázó elsősorban saját szempontjai szerint világította meg, és a közös partnerségi hasznót elhanyagolta, ezért nem nyerhetett támogatást! – ez megszívlelendő indok.

1998-ban adódott az újabb lehetőség és ekkor nyerték el az első Leonardo pályázatot az Európai Unió szakreferens képzés kidolgozásával, már a közös haszon és érdek figyelembevételével. Ezt a szakképzést 2002-ben sikeresen akkreditáltatták, „Európai Unió üzleti szakügyintéző „elnevezéssel került be az OKJ-ba, amelyet ma is tartalmaz az új jegyzék.

A nyertes pályázat eredményeként a szakképesítés tanterve mellett további tananyagok is elkészültek.

Ezek:

- 4 nyelvű szótár CD-n
- uniós földrajz CD-n
- nemzetközi gazdasági ismeretek tankönyv
- kommunikációs tréning munkafüzet

2004-ben folytatásként Globalitás és identitás címmel nyertek új pályázatot.

A megkezdett munka folytatásaként:

- a 4 nyelvű szótárt 6 nyelvre bővítették
- a nemzetközi gazdasági anyagot gazdasági joggal egészítették ki
- a célnyelvi civilizációt is bővítették

Ennek a programnak kettős célja: integrálódás az unióba és a nemzeti identitás megőrzése.

A pályázatban partnerek: franciák, hollandok, lengyelek, és svédek.

Ezután az együttműködés tanulságairól hallottunk, amelyet egy ilyen nemzetközi együttműködésben megtapasztaltak.

Egy fontos kiemelés. A magyarok számára ez elsősorban azt jelentette, hogy idézem „tanulóink tárgyi tudása mellett milyen fontos az alkalmazás képessége”.

Majd azokról a termékekről hallottunk bevezető gondolatokat, amelyeknek a bemutatása következett Baranyai Anita szaktanácsadó demonstrálásával.

A Leonardo pályázat keretében készült anyagok

- Interkulturális tananyag,
- Európai gazdasági jog - Jogaink az Unióban,
- Európai gazdasági szótár és rövidítés gyűjtemény - Európai Unió szótár

Interkulturális tananyag

10 közös szempont biztosítja az összehasonlíthatóságot és a fejleszthetőséget.

A Leonardo-projekt keretében az Európai Unió négy tagállamáról – Franciaországról, Hollandiáról, Lengyelországról és Magyarországról – készült interkulturális tananyag CD formátumban. A tananyag mind a négy ország esetében az adott célnyelven és angol fordításban áll a felhasználók rendelkezésére.

A cél nemcsak a tárgyalt országok irodalmának, történelmének, művészetének megismertetése volt, hanem a földrajzi és gazdasági viszonyok bemutatása, az egyes társadalmi rétegek és csoportok mindennapjainak, életkörülményeinek, szokásainak, ünnepeinek, értékrendjének áttekintése is.

Ennek megfelelően a tananyag tartalma és felépítése mind a négy célországra vonatkozóan a következő:

1. Földrajz
2. Gazdaság
3. Politikai viszonyok
4. Társadalmi viszonyok
5. Mindennapi élet, életmód
6. Hagyományok, szokások, ünnepek
7. Tömegkommunikáció, média
8. Környezetvédelem
9. Sport
10. A célnyelvi országok történelme, irodalma, művészete

A bemutatás során ezekből kaptunk ízelítőt, amely rendkívül látványos és figyelemfelhívó volt. A hallgatóság megtapasztalhatta a széleskörű használhatóság lehetőségét.

A tananyag igyekszik megértetni, elfogadtatni a fiatalokkal, hogy mennyire fontos a globalizáció korában az egyes államok, a kisebb nemzetek kultúrájának, egyéni arculatának megőrzése, fejlesztése.

A tananyag feldolgozása lehetséges önálló kurzusok, tanfolyamok, szakkörök keretében, de a megfelelő részek, fejezetek más tantárgyak anyagába is integrálhatók (pl. idegen nyelv órák, történelem, földrajz, társadalomismeret, kommunikáció, osztályfőnöki óra, két tanítási nyelvű iskolákban országismeret vagy célnyelvi civilizáció).

Az egyes részek segíthetik a különböző témájú tanulmányi versenyekre, illetve iskolai projekt-napokra, projekt-munkákra való felkészülést is.

Jogaink az Unióban – Európai gazdasági jog

A „Jogaink az Unióban tananyaggal” a szerzők útmutatást adnak mindazoknak, akik segítséget szeretnének kapni jogi természetű problémáik megoldásához.

Az anyag tartalmában főként az Unió csatlakozással a vállalatokat érintő legfontosabb jogi kérdések megválaszolására vállalkozik. A kidolgozás során arra törekedtek, hogy egy olyan kompetencia alapú tanulás jegyében íródó segédanyag készüljön, amely elősegíti a mélyebb megértést és a gyakorlatias feldolgozást.

Éppen ezért a végső anyag alkalmas önálló feldolgozásra, elsajátítására is.

A tananyagcsomag felépítése

Alaptankönyv

Amely formájában hasonló a hagyományos tankönyvekéhez. Ez csupán a témakörhöz kapcsolódó legfontosabb alapfogalmakat, hosszú távon érvényes ismereteket, összefüggéseket tartalmazza.

A terjedelmi korlátok miatt az aktuális jogi passzusokat a könyv csak internetes hivatkozás formájában tartalmazza. A megadott honlapokon mindig az aktuális, már frissített anyagok olvashatóak, ami az anyag hosszú távú használhatóságának biztosítéka is egyben.

Minden témakör végén rövid teszt ellenőrizni a megszerzett tudást. Esettanulmányokat is vannak a linkek között, melyek az anyagban mindvégig a gyakorlatias megközelítést biztosítják.

Az elkészült anyag CD-n is megjelent .

Európai gazdasági szótár és rövidítés gyűjtemény - Jogi szótár

A korábbi angol nyelvű tesztelés során kiválóan alkalmazható volt a szintén ebben a programban elkészült EU jogi szótár. Ennek használata nélkülözhetetlenné vált a diákok számára a szakmai szókincs kevésbé alapos ismeretéből adódóan.

Hat nyelven 10 ezer szót, kifejezést tartalmaz amely tovább bővíthető.

A szótár mellett, hogy segítette a megértést, lehetőséget adott arra is, hogy azok, akik több nyelvet is tanulnak, érdeklődésüket kielégítve ne csak egy, hanem több nyelven is egy időben sajátítsák el ugyanazt a jogi szakkifejezést.

Az anyag egyes részeinek feldolgozása alkalmat ad mind a páros és a csoportos munkára, otthoni önálló munkára, és alkalmazhatják a tanulók projekt módszert is.

A termékek elérhetők: www.hunfalvy.hu, www.nive.hu legújabbán: a www.fovpi.hu

A szakképzési fórum második részében Kerékgyártó László szakértő előadását hallgatták az érdeklődők, az új OKJ jelenlegi aktualitásairól és a szakképesítések központi programjainak iskolai adaptálásáról.

Az előadó bevezetőjében elmondta:

A szakmai és vizsgakövetelmények és részben a központi programok már a honlapon olvashatók. A visszajelzések kevésbé az elismerőek, inkább több a kritikai észrevétel.

Tudnunk kell, hogy új felfogás, új kísérlet részesei vagyunk.

Várhatóan hamarosan eljutunk a TISZK-ek zökkenőmentes működéséhez.

Az új programok bevezetése, a moduláris szerkezetű szakképzések indítása 2008 szeptemberében várható.

Miért is van szükség a fejlesztésre, az új programok bevezetésére? Másként szólva a modernizáció szükségességére!

- Általában az 500-nál több szakképesítés nincs az unió közösségben. Ezzel szemben Magyarországon a 800 féle szakképesítés a munkaerő uniós áramlását zavarja, mivel nem lehetséges a szakmai végzettség megfeleltetése. Egyébként a rész szakképesítéssel és elágazásokkal már ismét 1000 felett vagyunk a szakképesítések számával.
- A másik kulcskérdés a tanulmányi idő finanszírozása– ezért elengedhetetlen az előzetes kompetenciák beszámítása, mivel ez konkrét lehetőség.

A megvalósulást a Nemzeti Fejlesztési Terv – Humán Erőforrás Fejlesztés Operatív Programmal HEFPO 3.2.1 hozta. Ebben az egyik komponens a „Az új szakképzési szerkezet”

A továbbiakban az Nemzeti Szakképzési Intézet által végzett tevékenységről hallottunk.

- A foglalkozáscsoportok elemzése alapján kialakított új képzési modulok, rész-szakképesítések, szakképesítések dokumentumrendszerének fejlesztése (munkakör-elemzések, validálás, feladatelemzések, kompetenciaprofilok, modulterképek)
- Modulok, a rész-szakképesítések és a szakképesítések rendszerének fejlesztése
- Szakképesítések különválasztása ISCED és EQF szintek szerint

Új fogalmak kerültek a szakképzésbe: amelyekről a résztvevők jól értelmezhető tájékoztatást kaptak.

Ezek: a kompetencia, feladatprofil, tulajdonságprofil, követelménymodul, tananyagmodul, tananyagelem, tananyagegység, modulterkép, központi program, rész szakképesítés, elágazás, ráépülés.

Ezekből néhány kiemelés:

Rész szakképesítés:

Egy szakképesítésnek a szakmai és vizsgakövetelményben meghatározott moduljaiból épül fel, legalább egy munkakör ellátására képesít. (1/2006 (II.17.) OM rend.)

Lényege, hogy egy munkakör betölthető, ha a szakmai vizsga bizonyos részéből eredményesen teljesít, és ezzel el tud helyezkedni. A hátrányos helyzetben lévők számára ez előnyös megoldás lehet.

Elágazás

A szakképesítés részeként a szakmai és vizsgakövetelményben meghatározott modulokból épül fel, amely kötelezően választandó modullal/modulokkal együtt munkakör ellátására képesít. (1/2006 (II.17.) OM rend.)

Ráépülés:

A szakmai és vizsgakövetelmény tartalmazza, hogy mely modulok/szakképesítés/rész szakképesítés/elágazás moduljaira épül, meghatározza, hogy mely modulokból épül fel, újabb munkakör ellátására képesít. (1/2006 (II.17.) OM rend.)

Ez azt jelenti, hogy az előzőleg már megszerzett szakképesítésre, újabbat lehet építeni

Összefoglalva a legfontosabb fejlesztési területek:

- szakmai és vizsgakövetelmények - elkészültek
- központi programok – elkészültek
- tankönyvek és digitális tananyagok – még következő feladat
- pedagógus továbbképzések- még következő feladat

Az iskolák elkövetkező feladatai a helyi programok készítése.

Ennek összefüggései:

- A központi programnak sem formáját, sem időbeosztását, ütemezését nem kötelező a helyi programban kötelezően átvenni.
- A 20% szabad sávot minden intézmény a helyi igények szerint szabadon használhatja fel.
- A 80% központi programban szereplő időkereten belül az egyes tananyagegységekre fordítandó óraszám átcsoportosítható.

Új vizsgarendszer a szakképzésben

- A jogszabály még nem jelent meg.

Ami várható:

A szakmai vizsgát modulonként, de iskolai rendszerben a teljes szakképzés befejeztével kell letenni.

A vizsga együttes időtartama nem lehet több mint 24 óra (3 nap), és a vizsganapok meghatározott rövid időn belül szervezendők.

Az OKJ további rendszeréről és a munkálatokról a közeljövőben egy teljes fórumot tartanak. Az előadás elhangzása után érdeklődő kérdéseket tettek még fel a résztvevők, az elmélet-gyakorlat arányáról, a kimeneti követelményekről, illetve ennek egységességéről, az írásbeli vizsga megvalósíthatóságáról, valamint a rész szakképesítés lehetőségéről a felnőttképzésben. Ezekre a kérdésekre adott feltételes válaszokról tudni kell, hogy a vizsgarendszer még nem jóváhagyott.

Összefoglalva:

A „Szakképzési fórum” elérte a célját. Mindkét előadásnak jelentős információ értéke volt, valamint segítséget adott az iskolák képviselőinek a szakmai munkájuk továbbfejlesztésére, illetve gazdagodtak egy internetről ingyenesen letölthető taneszközzel is.

Budapest, 2007. február 7.

[Béky Gyuláné]